

GUIA DOCENT

(GRAU D'HISTÒRIA)

HISTORIA SOCIAL Y ECONÓMICA DE LA ANTIGÜEDAD

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	HISTORIA SOCIAL Y ECONÓMICA DE LA ANTIGÜEDAD
Codi	100339
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	2on Curs
Horari	
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	CATALÀ/CASTELLÀ

Professor/a de contacte

Nom professor/a	ISAÍAS ARRAYÁS MORALES
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-151
Telèfon (*)	93 586 83 77
e-mail	Isaias.arrayas@uab.cat
Horari d'atenció	(apareixerà als horaris)

2. Equip docent

Nom professor/a	Alberto Prieto
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-151
Telèfon (*)	93 586 83 77
e-mail	Alberto.Prieto@uab.cat
Horari de tutories	(apareixerà als horaris)
Nom professor/a	B. Antela
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-153
Telèfon (*)	93 581 12 86
e-mail	Borja.Antela@uab.cat
Horari de tutories	(apareixerà als horaris)
Nom professor/a	
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	(apareixerà als horaris)

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

Nocions bàsiques d'Història Antiga.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura es centra en l'anàlisi dels processos socials i dels sistemes econòmics generats al món greco-romà. A més d'abordar els elements socials i econòmics propis de grecs i romans, plurals i en continua evolució, s'analitzarà l'impacte que va tenir l'expansió comercial i militar protagonitzada per aquests arreu del Mediterrani, tractant casos concrets d'estudi. Al final del curs, l'alumne ha d'assolir un coneixement bàsic de les principals estructures socials i econòmiques del món romà, així com ser capaç d'analitzar, processar i interpretar qualsevol mena de material addicional, tant font primària com secundària, demostrant una primera assimilació dels principis bàsics de la metodologia de la recerca històrica.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE5. Dominar els conceptes bàsics diacrònics i temàtics propis de la ciència històrica
Resultats d'aprenentatge	CE5.4 Descriure les estructures socials i polítiques de les societats clàssiques.
Competència	CE9. Avaluar críticament les fonts i els models teòrics per analitzar les diverses etapes històriques.
Resultats d'aprenentatge	CE9.1 Avaluar críticament els models que expliquen l'època antiga.
Competència	Competències transversals
Resultats d'aprenentatge	CT2. Organitzar i planificar la recerca d'informació. CT3. Comunicar oralment i per escrit en llengua pròpia. CT6. Gestionar la informació. CT8. Prendre decisions. CT10. Coordinar treball interdisciplinari amb altres equips. CT13. Raonar críticament. CT14. Aprendre de forma autònoma.

6.- Continguts de l'assignatura

TEMARI BÀSIC: Estructures socials i econòmiques al món antic.

- Presentació de l'assignatura.
- Teoria econòmica i social sobre el món greco-romà.
- Bloc I: El món grec.
 - Estructures socials i econòmiques de la Grècia Arcaica i Clàssica: la *polis* i la seva pluralitat.
 - Esparta i Atenes. Oligarquia i Democràcia.
 - Altres models. Les confederacions.
 - Les colonitzacions al món grec. Occident i els etruscos.
- Bloc II: El món romà.
 - Estructura social i econòmica de la República romana. Patricis *versus* Plebeus.
 - Imperialisme i expansió militar a la Roma republicana.
 - Impacte de l'arribada de Roma. Les perifèries.
 - Occident. Púnics, Íbers.
 - Orient. Helenisme *versus* Romanització.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

- Assistència a sessions teòriques dirigides pel professor /a.
- Assistència i participació a pràctiques d'aula i seminaris dirigides pel professor/a.
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de mapes, gràfiques, documents arqueològics.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Preparació i realització de presentacions orals.
- Estudi personal.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Dirigides			
Supervisades			
Autònomes			

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

L'assignatura s'avaluarà mitjançant:

- Exàmen escrit final: 50 %
- Avaluació continuada: 50 %
 - Ressenyes i comentaris analítics sobre textos i documents proposats: 30 %
 - Assistència i participació a les pràctiques d'aula i els seminaris: 20 %

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

9- Bibliografia i enllaços web

És molt convenient que els estudiants utilitzin la bibliografia com un instrument a l'abast per assolir un coneixement global dels continguts i ser capaços de plantejar i desenvolupar qualsevol tema o apartat d'ampliació. La bibliografia s'ha dividit en diversos apartats, segons la funció que cada una de les obres ha de complir durant el curs.

a. Manuals de consulta i obres generals.

ALVAR, J., PLÁCIDO, D., BAJO, F., MANGAS, J. (1994), *Manual de Història Universal. 2 Història Antigua*. Historia 16. Madrid.
 BELTRAN LLORIS, F., MARCO SIMON, F. , (1987), *Atlas de Historia Antigua*, Zaragoza.
 BRAVO, G. (1994), *Història del mundo antiguo. Una introducción crítica*. Alianza Editorial, Madrid.
 CHRISTOL, M., NONY, D. (1992), *De los orígenes de Roma a las invasiones bárbaras*. Akal, Madrid.
 CUNLIFFE, B. (1988), *Greeks, Romans and Barbarians. Spheres of Interaction*, Batsford, Londres.
 DOMINGUEZ MONEDERO, A., PLÁCIDO, D., GÓMEZ ESPELOSÍN, F.J., GASCÓ, F. (1999), *Historia del mundo clásico a través de sus textos. 1- Grecia*. Alianza Editorial, Madrid.
 GARCIA MORENO, L., GASCÓ, F., ALVAR, J., LOMAS, F.J. (1999), *Historia del mundo clásico a través de sus textos. 2- Roma*. Alianza Editorial, Madrid.
 GRACIA, F. (1997), *Protohistòria. Pobles i cultures a la Mediterrània entre els segles XIV i II a.C.*, Columna, Barcelona.
 LÓPEZ BARJA, P., LOMAS, F.J. (2004), *Historia de Roma*, Akal, Madrid.
 ROUZÉ, F., AMOURETTI, M.C. (1987), *El mundo griego antiguo*. Ed. Akal, Madrid.
 PLÁCIDO, D., ALVAR, J., GONZÁLEZ WAGNER, C. (1991), Plácido, J., Alvar, C., González Wagner, *La formación de los estados en el Mediterráneo occidental*, Síntesis, Madrid.

b. Monografies i articles.

BILDE, P. et alii (1993) (eds.), *Centre and Periphery in the Hellenistic World*, Aarhus.
 BRADLEY, K. (1998), *Esclavitud y sociedad en Roma*, Península, Barcelona.
 CORNELL, T.J. (1999), *Los orígenes de Roma. C. 1000-264 a.C.*, Crítica. Barcelona.
 CRAWFORD, M. (1981), *La República romana*, Taurus, Madrid.
 CHAMPION, T.C. (ed.) (1989), *Centre and Periphery. Comparative Studies in Archaeology*, Londres.
 CHASE-DUNN, C., HALL, T.D. (1993), "Comparing world-systems: concepts and working hypothesis", *Social Forces*, 71, 4, pp. 851-886.
 FORNIS, C., (2003), *Esparta. Historia, sociedad y cultura de un mito historiográfico*. Crítica, Barcelona.
 FRIEDMAN, J. (1992), "General Historical and Culturally Specific Properties of Global Systems", *Review, Fernand Braudel Centre*, XV, 3, pp. 335-372.
 GALLEGU, J. (ed.) (2003) *El mundo rural en la Grecia Antigua*, Akal, Madrid.

- GARNSEY, P., SALLER, R. (1991), *El Imperio romano. Economía, sociedad y cultura*, Crítica, Barcelona.
- GIARDINA, A. (ed.) , (1991), *El hombre romano*, Madrid.
- GSCHNITZER, F., (1987), *Historia social de Grecia desde el período micénico hasta el final de la época clásica*, Madrid.
- HUMBERT, M. (1986), *Institutions politiques et sociales de l'Antiquité*, Dalloz, París.
- NICOLET, C. (1984), *Roma y la conquista del mundo mediterráneo, 264-27 a. de J.C.* (2 vols), Labor, Barcelona.
- PLÁCIDO, D. (1997), *La Sociedad Ateniense: la evolución social en Atenas durante la guerra del Peloponeso*, Barcelona.
- SHERRATT, A. (1993), "Who are you Calling Peripheral?: Dependence and Independence in European Prehistory", C. Scarre, F. Healy (eds.), *Trade and Exchange in Prehistoric Europe*, Oxford, pp. 245-255.
- SINCLAIR, R. K., 1988, *Democracy and Participation in Athens*, Cambridge. (trad. castellana: Alianza 1999).
- WOOLF, G. (1990), "World-systems analysis and the Roman empire", *Journal of Roman Archaeology*, 3, pp. 44-58.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE